

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), FEBRUARY 10, 1943.

STEVILKA (NUMBER) 32

BELGOROD ZAVZET; NEVARNOST RAZSULA NEMŠKE FRONTE

Rusi so se tekom 48 ur polastili druge največje nemške vojne baze—Belgoroda.

OKOLI NEMCEV V ROSTOVU SE VEDNO BOLJ STISKA ŽELEZNI OBROČ

Sodeč po snočnjem specialnem komuniketu ruskega vrnovnega poveljstva, ki naznana zavzetje velikega in važnega mesta Belgoroda, zdaj ruske armade neposredno ogrožajo Harkov, glavno nemško bazo vzhodno od Dunajce.

Belgorod je tvoril drugo ogromno nemško bazo, ki je vzdrlala vse ruske kontra-ofensive pozimi leta 1941-42 in spomladi leta 1942, ki je tekom 48 ur padla v rusko oblast.

Mesto leži samo 50 milj severnozahodno od Harkova, industrijske prestolnice Ukrajine, in 78 milj jugozahodno od mesta Kurska, ki je že v ponedeljek padel v rusko oblast.

Nevarnost popolnega razsula fronte

Belgorod je važno železniško spojišče in križišče. Skupno z Rostovom, ki se ne bo mogel

Zanimivo poročilo v svetovnem listu o razmerah v Jugoslaviji

New York Times objavlja zanimivo pismo iz Jugoslavije, ki je bilo poslano jugoslovanski zamejni vladni v Londonu.

V New York Times čitamo po jih — kar je obžalovanja vredno njegovega poročevalca C. no — ne zasledujejo v gore, L. Sulzbergerja, dатirano dne temveč rušijo hrvatske vasi, v katerih so se jih morda upri nekateri kmetje ali kjer so se prej zadrževali nekateri partizani. Četniki požigajo hrvatske vasi ter pobijajo brez usmiljenja, vse, ki jim pridejo v pest: moške in ženske, stare in mlade.

"V tem delu dežele so pobili 1,500 do 2,000 Hrvatov in muslimanov (mohamedancev).

Cetniki v službi Italijanov

General Mihajlović bi moral biti obveščen o situaciji, ali pa morda odobrava moritev Hrvatov, ki jih pobijajo njegovi četniki, kateri so v službi Italijanov. Informirane osebe pravijo, da je bil general Mihajlović lanskega oktobra v gorovju bližu Sarajeva, kjer je vodil operacije, ko so četniki izvedli pokolj nad prebivalstvom krajev Rame in Prozora."

Pismo vsebuje vtise kompetentnega opazovalca s predstojničkim položajem v Jugoslaviji, in za enkrat še ni mogoče ugotoviti točnosti njegovih poročil, pravi Sulzberger.

Cetniki v čudni luči

Ponovno naglašamo, da je bilo to poročilo objavljeno v konzervativnem listu "New York Times" in ne v kakem komunističnem glasilu. Poročila ni napisal kak komunistični komesar v Moskvi ali v Bihaču, pač pa poročevalci meščanskega tiska v Londonu, ki je položaj o dr. Mačku točno ugotovil.

Torej kaj je na stvari, ako je je polno svetovno časopisje? Ali je vse iz trte izvito? Ali so partizani res taki komunistični razbojniki in morilci, za kakršne jih prikazuje slovenskemu delavstvu urednik "naprednega" lista?

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znakov!

Čas bo pomaknjen za eno uro nazaj

Prebivalstvo države Ohio bo pomaknilo v soboto zvezcer, 20. februarja, čas za eno uro nazaj.

COLUMBUS, 9. februarja. — V nedeljo, dne 21. februarja, bo pomaknjen v državi Ohio čas za eno uro nazaj.

To je postal jasno, ko je danes sprejet senat nujnostno klavzulo v tej predlogi, ki je bila že pretekli teden sprejeta v obeh zbornicah. Novi čas bo postal pravomočen ob dveh zjutraj prvo nedeljo potem, ko bo predlogo podpisal govor Bricker.

Governer Bricker je izjavil, da bo podpisal predlogo, da bo počakal s podpisom najbrže do prihodnjega ponedeljka zato, da bodo imele železnicne, radio-postaje, časopisje in druge ustanove priliko, prilagoditi se novemu času. — To pomeni, da bodo prebivalci države Ohio pomaknili v soboto večer, 20. februarja, ko bodo šli k počitku, svoje ure za eno uro nazaj.

Angleži zahtevajo nemudoma "drugo fronto"

Churchill je preložil svoj govor v nižji zbornici, ker hoče prej razpravljati z vojaškimi poveljniki.

LONDON, 8. februarja. — Čim se je povrnil Churchill v Anglijo, so takoj začule po vsej Anglij glasne zahteve po drugi fronti, katero je treba odpreti takoj, dokler so Rusi tesno za petami Nemcov. Vsespol so že čuti svarilo, da se ne sme zamuditi niti ene ure.

Konservativni "Times" pravi, "da će se ne izrabi ugodnosti trenutka, ko so ruske armade v zaletu, utegnejo Nemci priti do sappe, nakar se vojna lahko začne za nadaljnje leto."

Lord Beaverbrook "Daily Express" pravi: "Ruska ofenziva traja že več tednov, mnogo delj kakor katera koli prejšnja ofenziva. Anglia in Amerika morata biti zdaj pripravljeni, da odvzameta Rusiju to breme ter ne smeta zamuditi ne dneva ne ure."

Premier Churchill, ki je nameraval takoj podati nižji zbornici svoje pojasmilo glede poteka konferenc v Afriki in Turčiji, je preložil svoj govor pred nižjo zbornico, ker se hoče posvetovati z angleškimi vojaškimi poveljniki. To pomeni, da je že v prihodnjih dneh pričakovati silnih udarov in ofenziv.

Racijske knjižice

Oblasti naznajajo, da bo dan po osebam, ki nimajo racijskih knjižic za kavo in sladkor — War Ration Book No. 1, kakor se službeno imenuje — kmalu prilikoma, da si nabavijo te knjižice.

Od 15. januarja dalje se ni več sprejemajo prošenj za te knjižice.

Zmešjava v Clevelandu

Župan Frank J. Lausche je izjavil, da bo še počakal, preden odredi mestni upravi nove smernice, ki bodo potrebne zaradi uvedbe novega časa, oziroma povratka k staremu času, toda mnenja je, da bo zaradi tega nastalo v Clevelandu dosti njegovima roditeljem naše čestitke!

GLAS DRUŠTVA "NAPREJ" ŠT. 5 SNPJ

Društvo "Naprej" št. 5, največje društvo Slovenske narodne podporne jednote, je v nedeljo na svoji seji z ogorčenjem razmotrovilo o načinu pisanja "Prosvetnega" urednika z ozirom na položaj v Jugoslaviji, ker je to pisanje ne samo proti delavskim interesom, temveč je tudi v zasmeh vse napredne javnosti v Clevelandu. Društvo je sklenilo, da urednika najprej pismeno opozori, da preneha s takim pisanjem, če pa to ne bo zaledlo, se mu bo poslalo oster URADNI PROTEST!

Društvo "Naprej" št. 5 ne hodi po "krukastih" linijah . . .

Italijanska ofenziva proti neboroženim kmetom

Še eno poročilo iz loške doline.

(Podtalno poročilo iz Slovenije v izvirnem besedilu)

Stari Trg pri Ložu so partičani zasedli dne 11. maja. Že v soboto dne 16. maja pa so prisli Italijani zopet nazaj. Na Križni gori je bilo plat zvona. Ljudstvo se je razbežalo, le starejši so ostali in duhovniki. Kakih 10 minut od Starega Trga so Italijani zajeli grapo, besežili ter jih 11 ustrelili — same mladi fantov. Sedem jih je bilo iz Starega Trga, 4 pa iz Loža. Italijanski vojaki so se nato razpršili po hišah ter ropali in požigali. Zažgali so vse hiše, kjer niso našli vseh članov družine doma. Napravili so škode preko pol drugi milijon. Vse enajst ustreljenih so pripeljali pred občinsko hišo. Prpeljali so župnika in zahtevali, da pove imena ustreljenih. Ker so bili silno razmesjeni, jih ni mogel prepoznati, pa se je tudi bal povediti imena, dobro vedoč, da bodo potem še svojcem zažgali domove. Pri dveh so našli legitimacije in takoj ste zopet dve domačiji šli v plamene.

V petek, dne 5. junija je že zgodaj zjutraj okrog 4 ure kaže 200 italijanskih vojakov oblikovali vas Nadlesk. Odpeljali so s seboj okrog 50 moških, iz vasi Podcerke pa okrog 20. Okrog 6. ure zjutraj so pridrli v Stari Trg ter moške kar iz cerke odpeljali.

NAVAL NA PRODAJALNE Z OBLEKO

Iz Washingtona naznajajo, da se je pričel sedaj v nekaterih krajinah pravi naval na prodajalne, kjer prodajajo moško in žensko obleko in spodnje ponožilo. Oblasti izjavljajo, da ni nobene nevarnosti, da bi zmanjkalo obleke in da je ljudstvo zasevno lahko brez skrb. Nevarnost pomanjkanja pa bo nastala, ako bo ljudstvo hitelo z nakupovanjem obleke, katere ne potrebuje.

Graduirane

Med dijaki Western Reserve univerze, ki bodo nočoj graduirali v Severance dvorani, Euclid Ave., in 110. cestah, bo tudi Mr. Joseph Turk, 1049 E. 69th St., ki bo promoviran za magistra pharmaciae ali lekarnika.

Mlademu akademiku kakor tudi njegovim roditeljem naše čestitke!

Čiščenje zadnjih Japoncev na Guadalcanalu

Na otoku se nahaja samo še majhno število Japoncev, ki jih japonske ladje niso mogle odpeljati.

WASHINGTON, 9. februarja. — Mornariški department naznaja, da so ameriške čete razširile svojo oblast na Guadalcanalu, od koder so Japonci odvedli svoje vojaštvvo, katere

Admiral WILLIAM F. HALSEY

ga pa je ostalo še nekaj na otoku, kjer se zdaj skriva v posameznih delih džungle. Vendar pa je upati, da bo otok v najkrajšem času popolnoma izčiščen Japoncev.

Pri tej veliki zmagi našega očaja na Guadalcanalu si je stekla nevenljivih zaslug ameriškega mornarica, ki je pod poljubljivom podadmirala Williama F. Halsey-ja izvajevala več važnih in velikih pomorskih bitk, da ji je bilo omogočeno ščititi konvoje, ki so dovajali na otok moštvo, orožje, municijo in druge zaloge.

V kampanji ob Solomonih so izgubili Japonci 57 ladij, ki so bile pogreznjene, nadaljnih 7 pa je bilo najbrže pogreznjenih, 2 pa poskodovani, dočim je bilo pogreznjenih 28 ameriških ladij. Poleg tega so izgubili Japonci 797 letal in nad 50,000 mož.

IZPRAZNITEV BRESTA

Berlinski radio je snoči naznalo, da bodo pristanišče Brest in druga pristanišča ob obalah Francije, izpraznjena, ker so v nevarnosti pred letalskimi napadi. Iz teh krajev se bo moralno izseliti vse civilno prebivalstvo.

Izpraznitve pristanišča mesta Lorient v Franciji, ki so ga silno in ponovno bombardirali ameriški in angleški bombardi, radi cene njihovih trupel. Dočim se v tej kampanji poslužuje različnih metod, so nacisti zdravnik dognali, da je najenostavnnejša in najcenejša metoda vbrizganje zračnih mehurčkov v žile žrtev. Po tej metodai odpravi lahko en sam nacisti zdravnik tekom ene ure nad sto židov na oni svet.

Nova odredba

Mestne oblasti bodo najbrže odstranile vse one signalne luči na cestah, ki niso neobhodno potrebne. Te luči namreč često samo ovirajo promet ter povzročajo več vporabo gasolin in večjo obrabo kavčuka, z neprestanim ustavljanjem in poganganjem avtomobilov, kar je zlasti v sedanjih časih, ko je obogata pomanjkanje, zelo nepriljivo. Luč na 71 cesti in St. Clair Ave., so že pred tedni odstranili.

Nesramen tat

Policija išče nekoga tatu, ki je ukral včeraj izpred Deutsch pogrebnega zavoda, 1486 Crawford Rd., 10. črtevje visok drog z ameriško zastavo vred, ki se je nahajal pred pogrebnim zavodom. Nesramen tat

PREDS. ROOSEVELT ODREDIL 48-URNI DELOVNI TESEN

Nova odredba bo uveljavljena v 32 krajih kjer je pomanjkanje delavstva.

MED TEMI MESTI STA TUDI AKRON IN DAYTON V OHIO

WASHINGTON, 9. februarja. — Predsednik Roosevelt je danes, v prizadevanju, da oči domačo fronto, odredil minimalni 48-urni delovni teden ter hrkrati izjavil, da ne bo administracija v bodoči trpel nobenih nadaljnih zvišanj med ali nakupnih cen.

"Dokler bo trajala vojna, mora biti v tovarnah in v drugih krajih produkcije uveljavljen 48-urni delovni teden," je rekel predsednik Roosevelt.

"Overtime" ostane

Določba pa odrejuje, da morajo dobiti delavci še nadalje "overtime" plačo za vse delo, ki traja nad 44 ur.

Tozadvena odredba je bila uveljavljena zaradi pomanjkanja delavstva v nekaterih mestih, med katerimi sta tudi mesti Akron in Dayton v državi Ohio.

Paul V. McNutt, načelnik Man-Power komisije, je izjavil,

Ali so tudi teh pokoljev krivi slovenski partizani?

Nacisti so doslej pobili in poklali nad dva milijona Židov, dasi nimajo slednji nobenih partizanov, ki bi se jim z orožjem v rokah upirali, kakor v Jugoslaviji.

(Poročilo v listu "New York Times")

WASHINGTON. — Vesti, ki prihajajo iz okupirane Evrope in ki so potrjene po verodostojnih zaupnikih ameriškega državnega departmента, poročajo o preračunem iztrebljenju slehernega žida po nacistih v njihovi kampanji, da se napravi Evropo čimprej "Judenrein" (izčišeno Židov). Doslej so nemški mesarji poklali in pobili že nad dva milijona Židov. Poročilo naznana:

50 mark nagrade za truplo

V Poljski so določili Nemci gradio 50 mark (prej je bilo \$20) za vsako židovsko truplo, katerega izprenome "potom kemičnega procesa v vitalno važne vojne potrebščine, kakor milo, tolše in umetni gnoj." Nacisti izkopavajo celo mrljice radi cene njihovih trupel. Dočim se v tej kampanji poslužuje različnih metod, so nacisti zdravnik dognali, da je najenostavnnejša in najcenejša metoda vbrizganje zračnih mehurčkov v žile žrtev. Po tej metodai odpravi lahko en sam nacisti zdravnik tekom ene ure nad sto židov na oni svet.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznalaču v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 meseca) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 meseca) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,
Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

O SPOKORNIKIH IN NERESNIH LJUDEH

II.

Urednik Prosvete ugotavlja, da gobezačno in se izjavljamo na svoji krukasti liniji, ki se vije od Petra do Jožeta in narobe. Nu, pa recimo, da se v svojih zmotah, katerim smo kot ljudje podvrženi, res izjavljamo na taki liniji. Toda kljub svojim vijugam ni bila ta pot nikoli tako "krukasta" in dolga, kakor je bila pot nekdanjega bojevitega Prosvetinega viteza, ki je bral svoječasno levite ameriški vladi in njenim "kapitalističnim" ustavam in za malo južino goltal kapitaliste in druge delavce izkorisčevalce, katera pot se je končala v Canosi.

Borbe partizanov so Prosvetinemu uredniku samo "zločinska početja," katerim se samo "tu in tam kak napad posreči, da osvobode ujetnike ali uplenijo orožje, strelivo in živež sovražnika; tu pa tam partizani ubijejo skupino Italijanov ali Nemcov. Grobovi mučenih in ubitih slovenskih žrtv in pogorišča vasi se množe po vsej Dolenjski, Notranjski in Gorenjski. Vsak "partizanski" napad provokira strahovite represalije nad ubogimi vaščani. Kdo naj ne sklepa iz tega, da v mnogih in mnogih primerih niso ti napadi nobeno smotreno bojevanje za paraliziranje in izgon sovražnika, pač pa so-slepo izzivanje, ki prinaša ubogemu prebivalstvu stokrat več škode kot koristi? Na ta način ne bodo osvobodili našega ljudstva, temveč ga bodo pognali v popolno uničenje. V primer takrat, ko je avgusta 1939 počil na dan famozni pakt. To je bilo izvajanje in jamranja! "Ta pakt je ubil milijon duš, ki so imelo največje upanje!" je takrat jamral neresni urednik Enakopravnosti in sam je priznal, da se je hudo motil prejšnjega leta glede svoje stranke in tem paktu . . .

Ali je moža to zmodrilo, zresnilo, spameovalo? Ne! Danes je vsekakor pripravljen preklicati takratno jamrenje in opravičiti isti pakt—dasi ga nikdar ne opraviči objektiven zgodovinar. Danes mu je nekdajna jamranje pet krav za groš, je pa pripravljen — kakor je pokazal zadnje dni — podtakniti enako paktiranje največjim demokratom na svetu, čeprav ni nobenega paktiranja. Predsednik Roosevelt je odredil že v novembtru, takoj po okupaciji severne Afrike, preklic vseh nacijskih zakonov na tistem ozemlju in osvoboditev vseh protifašističnih jetnikov. Ali je bila ta odredba "paktiranje s fašisti"? Če bi bil urednik Enakopravnosti resen in bolj strpen, bi počakal, da se afriška zadeva razčisti, namesto da dela neresne in predkonceptirane sodbe. Prav tako, če bi bil resen in bolj strpen, bi zaupal demokratičnim silam Amerike, namesto da je zbežjal za nekim "plazom" v Jugoslaviji.

Tu pa tam se "partizanski" napad posreči, da osvobode ujetnike ali uplenijo orožje, strelivo in živež sovražniku; tu pa tam "partizani" ubijejo skupino Italijanov ali Nemcov ali kokšnega domačega špiona, ki ne zaslubi nobenega usmiljenja — ampak vsi ti uspehi so zbrisani, uničeni v veliko večjimi porazi na drugi strani in s strašnimi represalijami podivjanih nacistov," itd. Tu tiči torej logika in morala Prosvetinega urednika: ker narodi vedo, da izvajajo nacisti in fašisti nečloveške represalije, da ubijajo talce, požigajo domove in zapirajo domačine v koncentracijska taborišča, čemu pa se, bedaki, upirajo?! Prav jim je, saj v naprej vedo, kaj jih čaka! Naj bi lepo mirno ždeli, pa bi ne bilo teh strahot, kaj ne? Je že res, je že res, ampak zakaj Prosvetin urednik ne pojasni, kako drugače naj bi se borili za svobodo kakor z žrtvami in ne oziraje se nanje? Vsi bojevniki za svobodo namreč niso tako srečni, kakor je on, čigar orožje sta tajprajtar in ostrega umata svetli meč... Sama odpoved in resignacija na celi črti...

ALOJZ KRAIGHER

MLADA LJUBEZEN

XI.

Vera je pri svoji sestri na Gorenjskem, kamor se je vedno le nerada zatekala, ker ji niso ugaiale razmere v trgovski hiši svakovi. A tembolj je ljubila že od nekdaj svežo in romantično pokrajino gorenjsko, ki je prijala njemu sanjavemu razpoloženju in je poživila njeni prirojeno tužnost. Precej potraje je zamišljena, nezadovoljna sama s seboj in s celim svetom. Očita si muhavost, nestanovitnost in sebičnost; jezi se nase, ker se ne zaveda jasno svojih želj in svojih namenov; obupuje nad seboj in nad svojo bodočnostjo, ker dvojni o svoji iskrenosti in nesamopasnosti. Dolge izlete dela v okolico: — ob Savi gori do Peričnika in do Belopeških jezer z veličastnim Mangartom; ob Savi dolni do Radomlje in do Šumice in po Vintgarju na Gorje in na Bled. Skoraj zmerom sama, zasanjana in turobna. Razmišljati ne more mnogo, ker je nedan in kaos v njeni duši. Udaže se svojim čustvom, večkrat bridkim nego sladkim; udaje se spominom na lepoto in veselje svojega dosedanjega življenja; a spomini ji ne morejo razgnati pritisnjajočih megel njenega črnogledega nezaupanja vase in v svojo usodo. Zdi se ji, da ji ni namenjena niti majhna srečica; zdi se ji, da je zapisana razočaranju in obupu. Če stoji visoko gori nad prepadom in se ozira po strmih stenah, izpod katerih pošumeva pesem divjega potoka o mladosti in radosti, o moči in podyzetnosti, o samozavesti in o zmagi in o sreči, — tedaj jo prevzame slast, da bi se vrgla dol in da bi se spojila s penečimi se valovi in da bi se umirila v temnih vodah, tako samozadovoljnih in ponosnih, ki bi jo ponesle v varno in tiko srečo pozabe in brezsilnosti.

Ali je to ljubezen, Vera? Ali je to velika ljubezen, — če te ne navdaja s čustvom sreče in zadovoljnosti? — Ali je bila zlagana tvoja blaženost po oni veselični noči? — Vera si ne ve odgovora; sama sebe ne razume, lastnega srca več ne pozna. — V zadnjih letih se je nadalila, da je kolikor mogče malo mislila nase, da se ni brišala za svoja razpoloženja in občutja, da se ni ukvarjala s sklepanjem in razmišljanjem o svoji prihodnosti in o svojih pričakovanjih. Udažala se je od začetka skoraj zoprni, čeprav si ga ni mogla nikdar usodi: — naj jo porine, kamor hoče! Človek naj bo tih in miren, niti z mezinem naj ne zmaglje; potuhne se naj in naj pohlevno čaka, kaj mu prinese jutro! Če ga zadene udarec in nesreča, začudenje ne bo tako veliko, razočaranje ne bo tako nezanosno; če ga doleti obdarovanje, sreča, — koliko večje bo njegovo zadovoljenje, koliko hvaljenejše njegovo presenečenje!

Amount of Victory Tax Deductible from Weekly Wages of Selected Amounts and Amount of Net Victory Tax After Deduction of Credits

Weekly wage (gross amount)	Net Victory tax after credits		
	Gross Victory tax	Single no dependents	Married no dependents
\$ 12	\$ .15	\$ .11	\$ .08
15	.40	.30	.22
20	.90	.68	.50
30	1.40	1.05	.84
40	1.90	1.43	1.14
50	2.40	1.80	1.44
60	2.90	2.18	1.74
70	3.40	2.55	2.04
80	3.90	2.93	2.34
90	4.40	3.30	2.64
100	4.40	3.30	2.46

The credits may be taken currently or after the war. They amount to 40 percent of the tax for married persons, 25 percent for single persons, and 2 percent for each dependent. They may be taken currently and will be based on (a) payments of premiums on life insurance policies in force on September 1, 1942; (b) payments of old debts; (c) net purchase of War Bonds. U.S. Treasury Department

Nemški častniki v Afriki

Na sliki je skupina nemških častnikov v Tebourbi, Tunisijska.

Ruski poveljnik

Eden najmlajših sovjetskih generalov je Konstantin Rokossovski, ki poveljuje veliki ruski offenzivi ob Donu. Generala predstavlja gornja slika.

Senator Barkley

Na gornji sliki je senator Barkley, ki študira zadnji vladni proračun.

živi — v zakonu, kakor jih pozna na stotine, brez večne lučke v sru, ki brli in dogoreva, nadzadne ugasne. V njenem zakonu bi morale gojeti baklje v sruh, morali bi kresovi plameneti! Pa se li ti na izčrpanju še prej? Ali jim ni usojena še krajska doba? Ali jim ne sledi še večja tema? — Prav je tako, se ji je zdelo. Gori in izgori — in ugasni, to je zapoved! — A to bi bila žrtev, Vera! — Ljubezeni žrtev! — Pa se li sme zavestiti ljubeči, da — žrtvuje? — Ali ni mogoče — žrtvovanje tvoja strast? Izrodek pesimizma in obupa? — Zakaj ti ni, da bi živel? Ali je tvoja velika ljubezen le premajhna za življenje in za srečen zakon? — Ko bi ljubila, Vera, bi vrisalo življenje v tebi, — drhtela bi v zaupanju in pričakovanju, — hrepnela bi v bodočnost, ki bi jo sanjala hote ali nehotete, vede ali nevede, — in delala bi načrte, ki bi jih razpletala v neskončnost ... In nenadoma se je zavedala: — Ali ni delala načrtov s Stanislavom Drnovškom? — Njena duša jim je bila sicer tuja; a poslušala jih je, ugovarjala jim je le malo-kdaj. — Mahoma ji je postalovo vroče, srce ji je začelo tolči, kriji je buhnila v obraz ... Čustvo sramu, ponižanja, nizkotnosti jo je prevzelo vso, da bi se nekam skrila, da bi bežala sama pred seboj in pred celim svetom, — da bi si razpraskala svojo svetoholinsko kranko in da bi raztrgala to svoje varavo

usodna. Pri tem pa nadaljujem svoje budalosti od prej, — da ne zaničujem najbrže ničesar bolj nego sama sebe. — Nekdaj so me ozdravljali ti krasni kraji; danes tavam po njim kot izgubljena ovca in ne vidim njih krasote ... Pri najlepšem čutiu mi pridejo tuintam najgrše misli ... Sama sebi bi pljunila v obraz ... Pravš, da naj pošljem tvoji duši naproti svojo lepo, blago dušo! Ha — to umazano, razcapano vlačugo, da se onečediš z njo? — Oprosti! Ti si mi pisal nežno in prisreno, bodisi iz usmiljenja ali — jaz ne vem, zakaj... In jaz ti pišem ... Menda so vsi zdaj v meni! — Tomo, — če se norčuješ z mano ... Veruj mi, da točim solze — in dan sem jih potocila več, nego sem napisala črk! Pomagaj mi, če moreš! ...

Takrat se je Drnovšek zopet oglasil, — prestrašila se je, da se ji hoče iznova bližati ... V tem strahu, — v zavesti svoje krivde, — v občutju neznosnega sramu ... se je odločila in zbežala k sestri. Ni ji prišlo do zavesti, da tudi pri Tomu ni vse in redu. Ni zapazila njegove nenadne plašne nesigurnosti, njegovega oklevanja in omahanja, pomicanja in preudarjanja; — ker ni mislila na zakon z njeni vsaj zavedala se ni, da misli nanj —, ker ni računila s poroko, temveč samo — z ljubezni.

Ce se spomni zakona svojih staršev, — če pogleda v zakon svoje sestre z njenim možem, — če vzame vse zakonske pare, kar jih pozna: — — kje je ljubezen? — kje je sreča? — kje je harmonija? — Nezaupanje in ljubomornost, prepriči in pretepi, brezobzirno varanje in neodkritosrčnost, oprezanje, zavist in zloba! Nikjer sporazumljena in zadovoljnega miru, nikjer poštenosti in čistoti in nesobičnosti, — nikjer ljubezen, povsod sovraštvo, zgolj sovraštvo! In če je zunanjost lepa, je le navidezna, hinavská; preišči malo globlje, pa se prepričaš, da je varljiva, kakor je varljiva gladina blatne luže, ki skriva mrhovino in se vzdigujejo iz nje mehurčki gnilobe in smradu! ... Če je torej zakon red, pravilnost in poštenost, potem v poštenju — ni ljubezen! V grehu je ljubezen, samo v grehu! Zatorej ljubi, ljubi — in umri! — Zakon s Stanislavom Drnovškom bi bil za zunanjji svet — pošten, povprečen zakon; ljubezen s Tomom — greh. Vera pa se je igrala na obe strani. Igrala se je — ali res le podzadovedno? — mislimo, da bi izpila slast ljubezni s Tomom, da bi užila vso omamljajočo srečo velike ljubezni, — in se potem zatekla v suhoparen zakon s Stanislavom. Ali ni oskrnula ideje velike ljubezni? Ali ni osramotila sebe in obremenila svojo dušo? — Če je samo greh ljubezen in če je ta minljiva, — ali ni dostopnejše in poštenejše, da se zapiše smrti, ko ti sreča izpuhi?

Tomo je prejel od Vere najprej kratko sporočilo o preselitvi; potem nekoliko razgleđenec in nekaj pisem, zaljubljenih, precej površnih in vsakdanjih; potem nenadoma — izbruh obupnih samocbotož:

... Ali bom smela biti še kedaj odkritosrčna? Ali sem osojena, da lažem vse življenje — sebi in drugim — Tako, ko si mi bil umoril vero v te, si mi bil umoril tudi dušo. Takrat sem stala s smrtnjo lice v lice ... Zdaj si včasih domišljujem, da mi je zopet vzklikla vera; — a pravzaprav te ljubim samo zato, ker ne morem drugače. Mislim pa še zmerom — kakor prej —, kako bi svoji ljubezni ušla, kako bi sebe in tebe iz nje rešila ... ne toliko iz nevere kot iz prepričanja, da mi ni namenjena in da je ukradala, — ker je nisem vredna in ker bi bila zate

Zakaj je tvoja duša umazana in razcapana vlačuga? Kakšne — budalnosti nadaljuješ? ... Ali imaš čisto vest v tem hipu, duša moja? Ali mi moreš razprtiti stotere dvome? — Daj mi besedo, ljubica, da me ne varš, da me nisi varala in da me nočeš varati! Razgali svojo dušo pred mano kakor najčistejše steklo! — In če je ljuba, duša, ne aztiraj te ljubezeni! Vdaj se ji — in vdaj se meni, ki sem ti vdan do smrti! ...

Ker ji je Tomo skoraj slednji dan dopisoval in je prejela medtem že njegovo prejšnje pismo, ki je bilo vesel in še gavo, je bil tudi njen prihodnji odgovor zopet miren in zaupljiv.

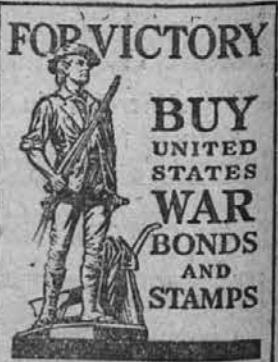
Tomo ji je bil že večkrat nazzanil, da jo čimprej obiše;

Farmers Poultry Market
Vogal SUPERIOR in E. 43rd St.
KOKOSI, RACE, GOSKE,
PURMANI IN JAICA
Prodajamo na debelo za obete
in priedbe.

mater je na to pripravil, da se pojde — učit k prijatelju na Gorenjsko, zato mu Vera ni hotela natančneje razlagati svojega obupnega razpoloženja in svojih samoobtož, temveč ga je pozvala, nai že vendar izpolni svojo obljubo in naj pride. (Dalje prihodnjic)

Pridite in oglejte si našo zaloge novih spomladanskih zastorov in "draperies."

PARKWOOD HOME FURNISHINGS
7110 St. Clair Ave.
Odprto ob večerih

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej porazili osišče in vse, kar ono predstavlja!

NOVICA

IMA LE TEDAJ SPLOŠNO VREDNOST KO JO IZVE JAVNOST

KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, ki bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tozadenvno na

ENAKOPRavnost
6231 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 5311

Novice radevolje priobčujemo
brezplačno

YOU GIRLS WHO SUFFER Distress From

PERIODIC FEMALE WEAKNESS

And Want To Build Up
Red Blood!

Take half a grain. Use so many women and girls have all or any one of these symptoms: Do you on such days suffer cramps, headaches, backache, weak, nervous feelings, distress, "irregularities," periods of the blood due to functional monthly disturbances?

Then start at once—try Lydia E. Pinkham's Compound TABLETS (with added iron)—made especially for women.

Pinkham's Tablets are famous not only to relieve monthly pain but also accompanying weak, nervous feelings of this nature. This is because of their soothing effect on

CHETNIKS!
The Fighting Guerrillas
with PHILIP DORN
ANNA STEN

POLEG

'WOMEN AT ARMS'

(Ženske pri obrambi)

SKUPINE — SMESNE Slike
INFORMACIJE — NOVICE

Oblak Mover

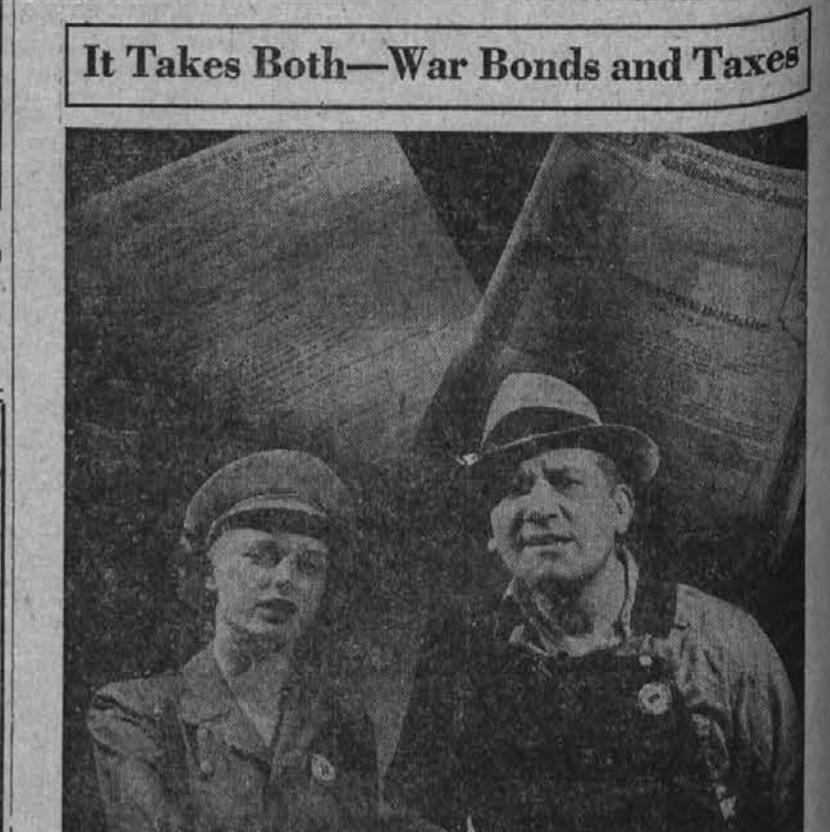
Se priporoča, da ga pokličeš vsak čas, podnevi ali poноči. Delo garantirano in hitra postrežla. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 E. 61 St.

6122 St. Clair Ave.

HE 2730

Men and women of America are joining hands everywhere determined to win this war for freedom. They are ready for whatever sacrifice is needed to bring Victory. They are feeling this month the government's new Victory tax ... a 5% tax deducted from wages and salaries.

But purchase of War Bonds, regularly every payday must continue, for it takes both—War Bonds and Taxes—to pay for Victory.

U.S. Treasury Department